

hodnocení koní srovnáním jejich tehdejšího stavu se stavem v době skončení pachtu, při čemž záleželo netoliko na výši peněžité částky, kterou znalec v roce 1920 koně ocenil, nýbrž zejména též na tom, by znalcem byly vyšetřeny a zjištěny ohledně druhu, stáří a jakosti koní všechny okolnosti závazné pro ocenění a pozdější srovnání hodnoty. Za tohoto stavu věci spatřují dovolatelé neúplnost odvolacího řízení právem v tom, že ani odvolací soud nepřipustil a neprovedl jimi nabídnutého důkazu znalci o cenách koní v době odevzdání (vrácení) koní v roce 1926, se zřetelem na onu cenu, kterou by v této době byli měli koně stejného druhu a téže jakosti, jak byli pachtěřům odevzdáni v roce 1920. Provedení tohoto důkazu jest nezbytno, aby mohl býti stanoven cenový rozdíl, jež ve smyslu odst. II. pachtovní smlouvy žalovaní jsou povinni nahraditi, při čemž ovšem dlužno přihlížeti k tomu, že žalovaní zažalovaný nárok ve výši 10.000 Kč ve sporu výslovně uznali.

Čís. 6852.

Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.).

Důvodem propuštění podle §u 27 čís. 6 zák. o obch. pom. jest jediná urážka, byla-li závažnou. Závažnou jest urážka, chová-li se obchodní pomocník proti zaměstnavateli takovým způsobem, že je tím vyloučena další úspěšná spolupráce. Urážkou jest každý útok (slovy, písemem nebo pochybnosti vylučujícími znameními), jímž byl porušen smysl pro čest. Trestnost urážky podle trestního zákona není nezbytným předpokladem, aniž se vyhledává, by se urážka stala veřejně.

(Rozh. ze dne 1. března 1927, Rv I 1810/26.)

Žalobce byl přijat dne 5. dubna 1925 za zástupce žalované firmy. Vzhledem k urážlivému obsahu dopisu žalobce žalované ze dne 9. dubna 1925 byl žalobce propuštěn. V dopise tom napsal žalobce žalované firmě, že na mnohých místech zjistil, že žalovaná firma nemá velké důvěry u zákazníků, jednak tím, že zboží její nebylo v dřívějších letech dobré, jednak nesolidním jednáním žalované firmy, a upozornil ji na to, že jednání její musí býti korektní, jinak, že by žalobce nechtěl u zákazníků svých kaziti si tímto nesolidním jednáním žalované firmy své dobré jméno. Žaloba o zaplacení služebních požitků byla o b ě m a n i ž - š í m i s o u d y zamítnuta, ježto byl shledán propouštěcí důvod podle §u 27 čís. 6 zákona o obch. pom. O d v o l a c í s o u d uvedl v d ů - v o d e c h: V dopisu ze dne 9. dubna 1925 žádal žalobce, by mu bylo služné vypláceno předem, »jak je zvyklý, a což ostatně dobré firmy dělají«, a žádá o zaslání zálohy na cestovné a povolení k cestování s kolegou v autu za náhradu 30 Kč denně. Tímto dopisem stanovil žalobce žalované straně nové své podmínky, za jejichž splnění sliboval se pro firmu »exponovati, pakli firma potvrdí jeho smlouvu«. Zaslal-li firmě objednávky ze dne 6., 7. a 9. dubna vesměs na množství zboží, jež bylo celkem nepatrné, a činil-li současně již 9. dubna 1925 nové nároky a svoji »smlouvu« s výhradou, že jen tak se bude pro firmu »exponovati«,

vinil-li otevřeným způsobem žalovanou firmu z nesolidního jednání, kterým by utrpělo jeho dobré jméno, a s druhé strany poukazoval na to, co dělají dobré firmy, je z toho patrné, že žalobce projevil v dopisu svoje mínění způsobem, kterým se mohla žalovaná firma cítiti i po názoru odvolacího soudu právem dotčenou, neboť je myslitelné, že obsah dopisu došel k vědomosti zřízenců žalované firmy, která již z této příčiny byla oprávněna, by na služby žalobcovy nerefletovala a ze služby ho propustila.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Prováděje dovolací důvod podle čís. 4 §u 503 c. ř. s., dovolatel poukazuje k tomu, že nebylo jeho úmyslem dotknouti se cti žalované firmy, nýbrž že pokládal za svou povinnost, v jejím zájmu jí upozorniti na pověst u zákaznictva a na její příčiny, že neobvinil z nesolidního jednání žalovanou, nýbrž uvedl jenom, že příčinou nedůvěry zákazníků je podle jejich názoru nedobrá jakost zboží a nesolidní chování její a jejích zástupců, že tedy závadný dopis neobsahuje vůbec nijakých, nadtož závažných urážek podle §u 27 čís. 6 zákona o obchodních pomocnících. Dále míní, že podle doslovu zákona, v němž jest užíváno množného čísla, je zřejmo, že nestačí jediná urážka, jako v jeho případě, lze-li vůbec mluvit o takové urážce, a že zákon má na mysli jen urážky, které se staly veřejně, tedy před třetími osobami, že však v jeho případě stala se domnělá urážka v dopisu, a že nelze souhlasiti se druhou stolicí, že dopis došel ku vědomosti zřízenců žalované firmy, což nebylo ani tvrzeno, ani dokázáno. Posléze poukazuje k tomu, že dopis byl napsán v době, kdy byl ve službách žalované firmy teprve několik dnů, kdy vlastně ani neznal jejich majitelů a proto neměl podnětu, by vystupoval proti nim s urážlivým úmyslem. Uplatněný dovolací důvod není opodstatněn, pokud se týče, není proveden po zákonu potud, pokud se dovolatel jeho provedením rozchází s odvolacím zjištěním. Z okolnosti, že v zákoně (§ 27 čís. 6) jest užíváno množného čísla, nelze odvoditi, že by jen opětované urážky mohly býti považovány za propouštěcí důvod podle vzpomenutého ustanovení, naopak postačí pouze jediná urážka, jen když je závažná. Jiný výklad byl by protismyslný, když je zřejmo, že ustanovením tím má býti chráněno zvláštní postavení zaměstnavatelovo, jeho vážnost. Závažnou je třeba jen jediná urážka proti zaměstnavateli i tehdy, když se obchodní pomocník chová proti zaměstnavateli takovým způsobem, že je tím vyloučena další úspěšná spolupráce. Také pro mínění, že zákon má na mysli jen urážky, které se staly veřejně, tedy před třetími osobami, není opory v zákoně, leda že by bylo lze připustiti, že obchodní pomocník smí principála urážeti beztrestně mezi čtyřma očima. Za urážku podle §u 27 čís. 6 cit. zákona dlužno považovati každý útok (slovy, písmem nebo pochybností vylučujícími znamenání), jímž jest porušován smysl pro čest, — trestnost urážky podle trestního zákona není nezbytným předpokladem. Nerozhoduje tedy ani, zda-li dopis došel ku vědomosti zřízenců žalované firmy. Také nerozho-

duje, zda dovolatel byl ve službách žalované firmy teprve několik dnů, kdy vlastně ani neznal jejích majitelů a proto neměl podnětu, by vystupoval proti nim s urážlivým úmyslem, nýbrž rozhoduje, že v dopisu adresovaném a skutečně došlém do rukou jeho zaměstnavatelky užil takových výrazů, že musily býti representanty žalované firmy pocíťovány jako závažné porušení smyslu pro čest, a že jím projeveno bylo se strany dovolatele tak nerespektní chování, že jim byla přirozeně znemožněna další úspěšná spolupráce. Učinil-li tak dovolatel po několika-denním zaměstnání, kdy vlastně ani neznal representantů žalované firmy a proto neměl podnětu, by vystupoval proti nim s urážlivým úmyslem, je jeho urážka ještě závažnější, poněvadž místo, by oznámil žalované takové informátory, aby je žalovaná mohla trestně stíhati, rychle si osvo-žil, o skutečnosti se nepřesvědčiv, jejich urážlivé výroky a předstoupil s nimi před zaměstnavatelku jako nepovolaný kritik, což si zaměstnavatel nemusí dáti líbiti od svého obchodního pomocníka.

Čís. 6853.

Rozlišování mezi škodou abstraktní a škodou konkrétní má význam jen pro kupní smlouvy, nelze ho však použiti, domáháno-li se na dráze náhrady škody pro opožděné dodání zboží.

Dráha, jež nahradila příjemci zboží škodu z opožděného dodání zboží do dne opožděného dodání (rozdílem prodejní ceny zboží v den, kdy mělo dojít, a v den, kdy skutečně došlo), neručí za další škodu, již příjemce zboží utrpěl na témž zboží při pozdějším jeho prodeji.

(Rozh. ze dne 1. března 1927, Rv II 379/26.)

Žalující firma objednala v listopadu 1921 v Terstu jižní ovoce (fíky, svatojanský chléb, levanské oříšky a jedlé kaštiny) pro vánoční a novoroční trh, zboží bylo 2. prosince 1921 z Terstu odesláno a mohlo nejdříve 2. ledna 1922 dojít, došlo však následkem hrubého zavinění dráhy teprve 18. ledna 1922. Ve sporu Cg IV 286/22 žalovala firma podle Šu 41 mezinárodní úmluvy na náhradu škody jí vzniklé do dne dodání, t. j. 18. ledna 1922. Nejvyšší soud uznal v onom sporu, že škoda odvolatelky záleží v rozdílu cen, za které by byla mohla zboží prodati, kdyby bylo došlo včas, a za které je mohla prodati při skutečném dojítí zboží, tedy v rozdílu prodejních cen ze dne 2. ledna 1922 a 18. ledna 1922 a vyřkl, poněvadž v prodejní ceně ke dni 2. ledna 1922 je zahrnut již i čistý zisk, že je oním rozdílem vyjádřena plná škoda žalobkyně. Nejvyšší soud přiznal žalobkyni jako plnou náhradu škody 50.840 Kč 95 h, a vyřkl, že se žalobkyni dostane takové náhrady, že bude majetkově úplně odškodněna za všechny újmy opožděným dodáním zboží jí způsobené, neboť bude uvedena majetkově v takový stav, v jakém by byla, kdyby zboží bylo došlo 2. ledna 1922 a ona toho dne zboží byla prodala, že více odvolatelka nemůže požadovat. Firma si vyhradila v uvedeném sporu domáhati se další škody, která jí vznikne při prodeji zboží, posud u ní ležícího, ale nejvyšší soud poukázal na to, že firma již v ža-